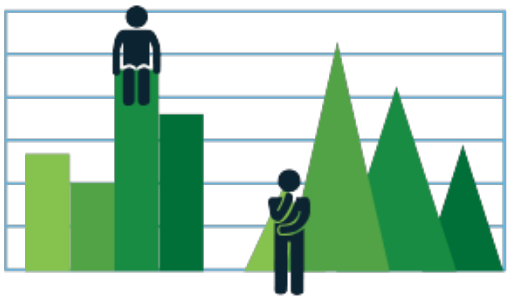
Benchmarking, vnútorný benchmarking, konkurenčný benchmarking, nekonkurenčný benchmarking, svetový benchmarking podrobne :)

Činnosť odhaľujúca špecifické, už overené postupy vedúce k zvýšeniu produkcie, k pochopenie, ako tieto postupy fungujú, a ich adaptovaniu a aplikovaniu do prostredia organizácie.

Jadrom benchmarkingu je nájsť spôsob, ako zmeniť procesy prebiehajúce v organizácií, aby sme dosiahli ešte lepšie, kvalitnejšie výstupy.

Benchmarking je súčasťou zmeny riadiaceho procesu. Dáva určitý priestor na tvorivosť, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu komparatívnych výhod v oblasti dodávky výrobku resp. služieb organizácie a v pokračujúcom procese vylepšovania stratégie, praktík a procesov prebiehajúcich v organizácii.

Benchmarking sa považuje (popri sebahodnotení) za najefektívnejší spôsob podpory ústavného zlepšovania procesov ako prostriedku na zvyšovanie konkurenčnej schopnosti. Definuje sa ako štruktúrovaná metóda porovnávania výrobkov, služieb alebo procesov jednej organizácie s najlepšími konkurentmi.

Známe sú štyri formy:

1. **Vnútorný benchmarking** – sa uskutočňuje na základe meraní a porovnávaní činností v rámci vlastnej organizácie alebo prípadne v spojení s inými odvetviami činností. Táto metóda benchmarkingu patrí k najjednoduchším, pokiaľ sú potrebné informácie ľahko prístupné a nie sú dôverné. Môže napomôcť k vytvoreniu prostredia bilaterálnej komunikácie v rámci organizácie,
2. **Konkurenčný benchmarking** – sa uskutočňuje prostredníctvom porovnania dvoch konkurenčných podnikov v rámci rovnakého odvetvia priemyslu. Väčšina organizácií má minimálne jedného konkurenta, ktorý vyniká v oblasti, o ktorý sa zaujíma aj domáci podnik. Tento druh benchmarkingu môže byť náročný, lebo nie vždy možno spoznať všetky tajomstvá konkurenčného podniku. Tieto tajné informácie sa väčšinou dajú získať prostredníctvom určitého prehľadu, ktorý je vypracovaný treťou stranou, teda nezainteresovanou firmou. Mnohokrát sa stáva, a to najmä v malých podnikoch, že nepoznajú dôkladne svoju konkurenciu a nemajú prehľad o vývoji na trhu. Preto je vhodné, aby sa uchádzali o informácie prostredníctvom špecializovaných agentúr,
3. **Nekonkurenčný benchmarking** – zahŕňa porovnanie príbuzných procesov v rovnakom odvetví priemyslu s nekonkurenčnou firmou alebo príbuzných procesov v rôznych odvetviach priemyslu, alebo nepríbuzných procesov v rôznych odvetviach priemyslu. Výhodou tohto typu benchmarkingu je, že pri takýchto porovnaniach sa môžu odhaliť nové procesy, ktoré budú vhodné pre konkrétnu organizáciu. Nekonkurenčný benchmarking sa často využíva za účelom všeobecného výkonu organizácie,
4. **Svetový benchmarking** – je najambicióznejší. Jeho základom je hľadanie takého podniku pre porovnanie, ktorý je vo svojom odbore najlepší.

Proces benchmarkingu sa skladá z nasledujúcich krokov:

a) identifikovanie objektu benchmarkingu (čo):

- ujasnenie si cieľov benchmarkingu,
- určenie hnacích síl benchmarkingu,
- definovanie predmetu. benchmarkingu a jeho rozsahu,
- rozhodnutie, koho prizvať ako pracovnú silu,
- príprava a plánovanie tímovej práce,

b) objekt merania:

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

- definovanie prvkov predmetu,
- overenie súladu meraní s cieľmi,
- zber vo vlastnej organizácii,

c) objekt benchmarkingu (kto):

- voľba porovnávanej organizácie,
- rozhodnutie sa pre kategóriu benchmarkingu,

d) zber údajov:

- zber údajov pomocou dotazníka,
- návšteva porovnávacej organizácie,

e) analýza a definovanie rozdielov:

- zoradenie údajov do matíc,
- identifikácia príčin rozdielov,

f) vytýčenie cieľov a zostavenie plánu činnosti:

- vytýčenie si cieľov, ktoré majú byť dosiahnuté,
- zostavenie plánu činnosti na dosiahnutie cieľov,

g) sledovanie činnosti:

- kontrola činnosti,
- monitorovanie výsledkov,
- zhodnotenie a zapracovanie do podnikateľského plánu.

Benchmarking v školstve

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

• Zdeněk Obdržálek, Kinga Horváthová a kolektív, *Organizácia a manažment školstva* (*Terminologický a výkladový slovník*), Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Svornosť, a. s., Breatislava, ISBN 80-10-00022-1.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania